

Затверджено
рішенням вченої ради факультету

_____ (назва факультету)

протокол № ____ від «__» _____ р.

Декан факультету _____

_____ (підпис)

_____ (П.І.Б)

Рекомендовано
на засіданні кафедри

_____ (назва кафедри)

протокол № ____ від «__» _____ р.

Завідувач кафедри _____

_____ (підпис)

_____ (П.І.Б)

СИЛАБУС

з дисципліни
«ГІДРАВЛІКА»

I семестр 2019/2020 н.р.

Перший освітній рівень

Галузь знань:

Транспорт;

Архітектура та будівництво

Спеціальність:

273 Залізничний транспорт

192 Будівництво та цивільна інженерія

Лекції, практичні, лабораторні заняття згідно розкладу <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Лектори: Ковальов Максим Олександрович

Контакти: kovalev_bmg@kart.edu.ua

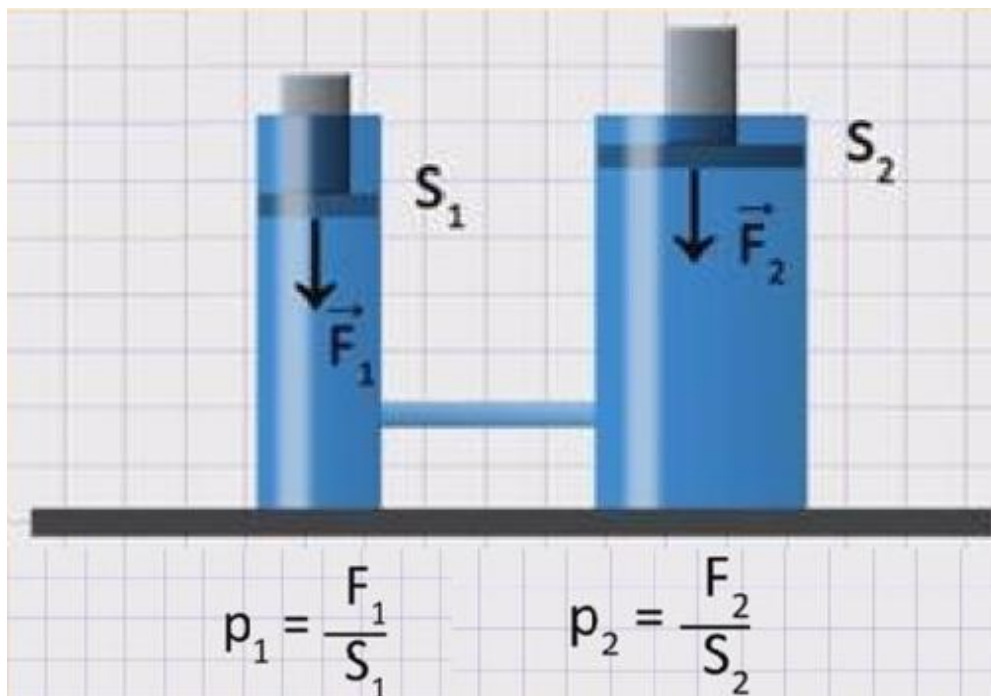
Викладачі: Ковальов Максим Олександрович; Єгорова Ірина Михайлівна

Контакти: kovalev_bmg@kart.edu.ua; yegorova_bmg@kart.edu.ua

Годин прийому та консультацій: 14.00-15.00 вівторок - четвер

Веб сторінка курсу: <http://kart.edu.ua/kafedra-bmg-ua/pro-kafedru-bmg-ua>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://kart.edu.ua/mat-po-fak-ua/mat-fak-bud-ua>

ГІДРАВЛІКА

І семестр 2019 курс силабус
1-ІІ-БЕСс; 2- ІІ-УКЗс; 3-ІІІ-УКЗ

ЛЕКЦІЇ:

Термін	День тижня	Час	Аудиторія
3.09.19 – 13.12.19	Вівторок (кожен парний тиждень)	09:30 – 10:50	1.117

ПРАКТИКА:

Група	Термін	День тижня	Час	Аудиторія
2-ІІ-УКЗс	6.09.19-11.12.19	П'ятниця (непарний тиждень)	12:40-14:00	1.114
3-ІІІ-УКЗ 1-ІІ-БЕСс	3.09.19-13.12.19	Вівторок (непарний тиждень)	08:00-09:20	1.117

Команда викладачів:

Лектори: к.т.н., доцент Ковальов Максим Олександрович

Контакти: kovalev_bmg@kart.edu.ua

Викладачі: Ковальов Максим Олександрович (к.т.н., доцент); Єгорова Ірина Михайлівна (к.т.н., доцент)

Години прийому та консультацій: 14.00-15.00 вівторок, середа

Веб-сторінки курсу:

Веб сторінка курсу: <http://kart.edu.ua/kafedra-bmg-ua/pro-kafedru-bmg-ua>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://kart.edu.ua/mat-po-fak-ua/mat-fak-bud-ua>

Гідравліка вирішує завдання переходу від загальних розділів фізики, математики, теоретичної механіки, до безпосереднього розрахунку трубопроводів, гідротехнічних споруд та гідроприводів. Гідравліка – наука, в результаті освоєння якої студент повинен вміти за допомогою відповідних методик розрахунку, довідників, що містять результати відповідних експериментальних досліджень: визначати навантаження від тиску рідини, що знаходиться в спокої, на плоскі та криволінійні поверхні; розраховувати параметри потоку рідини в напірних трубопроводах та відкритих руслах (каналах), у т.ч. замкнутого перерізу; виконувати гідравлічні розрахунки трубопроводів та їх з'єднань; використовувати методи розрахунку дренажних систем водозниження; володіти методами розрахунку впливу повітряних потоків на будинки й споруди.

- 1. Професійна компетентність** (отримання студентами основ знань у галузі гідравліки, які необхідні для подальшого вивчення спеціальних дисциплін та практичної діяльності за фахом);
- 2. Ціннісно-смыслову компетентність** (формування та розширення світогляду студента в області гідравлічного розрахунку трубопроводів та гідротехнічних споруд та гідроприводів, здатність до розуміння важливості аналітичних і програмних методів розрахунку стосовно до професійної діяльності у сфері проектування або експертизи гідротехнічних об'єктів інфраструктури залізничного транспорту України);
- 3. Інтегральна компетентність** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в області будівництва трубопроводів та гідротехнічних споруд відповідно до спеціалізації або у процесі подальшого навчання із застосуванням положень, теорій та методів природничих, технічних, інформаційних та соціально-економічних наук, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов);
- 4. Навчально-пізнавальну компетентність** (формування у студента зацікавленості про основні фізичні властивості рідин і газів; основи кінематики рідин і газів; основні закони динаміки рідин і газів; закономірності розподілу тиску в рідині, що спочиває, (абсолютному та відносному спокою); основи гідродинамічної подібності та моделювання гідродинамічних явищ; методи розрахунку одновимірних течій рідин і газів; закономірності витоку рідини через отвори та насадки; методи гідравлічного розрахунку напірних трубопроводів; закономірності рівномірного руху рідини у відкритих руслах (каналах); закономірності руху рідини в пористому середовищі; закономірності обтікання тіл потоком рідини й газу);
- 5. Інформаційну компетентність** (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації в області аналітичних і програмних методів розрахунку трубопроводів та гідротехнічних споруд за допомогою сучасних інформаційних технологій)
- 6. Спеціальна (фахова, предметна) компетентність** Здатність вирішувати поставлені задачі, демонструючи розуміння необхідності дотримання професійних і етичних стандартів високого рівня, а також правових рамок, що мають відношення до функціонування гідротехнічних об'єктів залізничного транспорту України, зокрема питання персоналу, здоров'я, безпеки і ризику (у тому числі екологічного ризику)

Очікувані результати навчання

Студенти отримують необхідні знання для проектування, створення, експлуатації, зберігання і реконструкції трубопроводів та гідротехнічних споруд, а також у сфері архітектури та будівництва.

Випускники спеціальності запрошуються на роботу в проектні та будівельні організації та фірми, які займаються проектуванням і будівництвом, промислового та цивільного призначення, та гідротехнічних об'єктів інфраструктури залізничного

транспорту України. В проектних організаціях вони можуть займати посади інженера проектувальника, а в будівельних організаціях – будівельного майстра, виконроба.

Фахівці потрібні як безпосередньо на будівництво (виконроб - як і раніше одна з найбільш часто зустрічаються вакансій), так і в різні проектні та сертифікуючі організації. Вчорашні випускники можуть працювати молодшими інженерами, проектувальниками, креслярами, розробниками вузлів трубопроводів та гідротехнічних споруд.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Розвиток науки гідравліки пов'язаний з використанням людиною води. У Римі ще за 6 століть до нашої ери було споруджено водопровід, залишки якого збереглися до нашого часу.

Вода з давніх-давен використовувалася не тільки для питного водопостачання, зрошення земель, роботи простих гідравлічних приладів і гідравлічних машин.

Гідравліка як прикладна наука потрібна для розрахунків при проектуванні мереж та споруд системи водопостачання, каналізації, гідротехнічних споруд, мостів, а також для розрахунків транспортування будівельних розчинів трубами тощо.

Розвиток та успіхи гідравліки у вирішенні багатьох завдань інженерної практики, у розробці нових гідравлічних методів розрахунку, та розвиток теоретичної гідромеханіки у зв'язку з використанням нових методів розрахунку дають великі можливості вирішення задач в галузі будівництва та водних ресурсів, які потрібні спеціалісту в його практичній діяльності.

Огляд курсу

Цей курс, який вивчається з вересня по грудень, дає студентам комплекс знань, умінь і навичок вивчення законів спокою й руху рідин та газів і їх фізичної сутності; оволодіння методами застосування цих законів у практичних розрахунках.

Курс складається з однієї лекції раз у два тижні і одного практичного заняття раз у два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та розширювати кругозір знань при роботі в проблемних групах студентського наукового товариства, екскурсії; участь у міждисциплінарному науковому квесті «Пошук скарбів науки»; семінарах і студентських конференціях.

Гідравліка / схема курсу

Поміркуй	Лекції	
	Запрошені лектори	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Екскурсії	
	Робота у наукових гуртках	
	Лабораторні роботи	
	Студентські конференції	
	Обговорення в аудиторії	Виконай

	Групові завдання	
	Індивідуальні консультації	
	Залік	

Практичні заняття курсу передбачають виконання розрахункової роботи з рішенням задач по курсу та виконання лабораторних робіт.

Виконання завдання супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формує у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету, включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу)

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати підчас підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Підчас обговорення ми запропонуємо вам критично поміркувати над тим, як розвивається будівельна галузь і залізничний транспорт в Україні та світі та як пристосувати сучасні технології розрахунку та проектування трубопроводів та гідротехнічних конструкцій до потреб залізничного транспорту. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

Додаткові матеріали можна знайти у Facebook, на сторінці студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених Українського державного університету залізничного транспорту, а також на спеціалізованих форумах та YouTube-каналах.

Теми курсу

Модуль 1

Модуль 2

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
1	2	Вступ. Історія розвитку гідравліки. Значення для залізничного транспорту. Фізичні властивості рідини. Гідростатика. Гідростатичний тиск. Одиниці виміру. Приклади. Основний закон гідростатики.	2	Гідростатичний тиск, його властивості. Основне рівняння гідростатики. Закон Паскаля. Прилади для вимірювання гідростатичного тиску.
2				
3	2	Гідродинаміка. Основні поняття, терміни. Витрата. Рівняння нерозривності струминки. Рівняння Бернуллі. Геометр. зміст. Лінії повної та потенціальної енергії. Використання рівнянь нерозривності та Бернуллі в розрахунках.	2	Сили гідростатичного тиску, які діють на криволінійні та пласкі поверхні. Побудова тіла тиску і визначення його об'єму.
4				
5	2	Гідравлічні опори. Режим руху рідини. Критерій Рейнольдса. Втрати енергії по довжині та місцеві. Три зони гідравлічних опорів. Основи гідравлічного розрахунку трубопроводів. Гідравлічний розрахунок коротких та довгих трубопроводів.	2	Рівняння Бернуллі та рівняння нерозривності потоку.
6				
7	2	Витікання рідини крізь отвори і насадки. Витікання рідини з малого отвору при сталому та змінному напорах. Витікання рідини з насадків. Основне рівняння рівномірного руху води в трубах та відкритих	2	Втрати напору, їх визначення і фактори, які впливають на коефіцієнти втрат напору по довжині та місцевих втрат.

		руслах. Формула Шезі. Розрахунок відкритих русел		
8				
Модульний контроль №1				
9	2	Сталий нерівномірний рух води у відкритих руслах. Питома енергія перерізу, критична глибина. Форми кривих вільної поверхні. Розрахунок рівняння для побудови кривих вільної поверхні у призматичних руслах. Порядок побудови кривих вільної поверхні.	2	Розрахунок короткого трубопроводу. Побудова ліній повного та п'єзометричного напорів.
10				
11	2	Водозливи. Класифікація. Теорія водозлива практичного профілю. Розрахунок малих мостів та водопропускних труб. Гідравлічний стрибок та спряження б'єфів. Гасителі енергії. Розрахунок гасителів енергії.	2	Розрахунок сталого нерівномірного руху рідини у відкритих потоках. Визначення нормальної та критичної глибини. Визначення координат та побудова кривої вільної поверхні.
12				
13	2	Фільтрація. Розрахунок та побудова кривої депресії. Гідротранспорт. Розрахунок пульпопроводів. Основи гідрології. Баланс річкового стоку. Формування стоку. Живлення річок.	2	Водопропускні труби та малі мости.
14				

15	2	Основи гідрометрії. Параметри потоку та їх вимірювання. Обробка результатів. Теорія гідравлічного моделювання. Геометрична, кінематична та динамічна подібність.		
Модульний контроль №2				

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3) та шкали ECTS (A, B, C, D, E).

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Індивідуальні завдання

Під час вивчення курсу студенти виконують розрахунково-графічну роботу, що складається з двох дач (по одній на кожний модуль). За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **25 балів до поточного модульного контролю**. За вчасне та частково вірне виконання – **від 15 до 20 балів**. Виконання розрахунково-графічної роботи вважається обов'язковим. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

Лабораторні роботи

Під час вивчення курсу студенти виконують вісім лабораторних робіт, які потребують теоретичного захисту. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **20 балів до поточного модульного контролю**. Виконання лабораторних робіт вважається

обов'язковим. Перебіг поточного виконання лабораторних робіт та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 2 бали. **Максимальна сума становить 15 балів**. Бали за цю складову не нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі без поважних причин.

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання застосування аналітичних та сучасних комп'ютерних технологій гідравлічних розрахунків. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 10 балів**.

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів) та ступенем залученості (до 7 балів). Ступінь залученості визначається участю у дискусіях під час проведення занять. **Максимальна сума становить 10 балів**.

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання. **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль**.

Залік:

- Студент отримує підсумкову оцінку за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає підсумковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку.

Експерсії

Впродовж семестру запланована експерсія на підприємство залізничного транспорту:

[локомотивне депо «Основа»](http://vodokanal.kharkov.ua) та на комунальне підприємство «Харківводоканал»

vodokanal.kharkov.ua

- відвідування виставки

<https://agrostory.com/info-centre/the-events-market/promenergy-2019-vystavka-i-konferentsiya-v-sfere-energetiki-i-energoeffektivnykh-tehnologiy/>.

За результатами експерсії студенту пропонується зробити коротку презентацію (до 10 слайдів), яка буде оцінюватися додатковими балами (за потреби). **Максимальна сума становить 5 балів за презентацію**.

Команда викладачів:

Ковальов Максим Олександрович – лектор з дисциплін «Гідравліка», «Технічна механіка рідини та газів», «Водопостачання, водовідведення та основи екології», «Гідравліка та гідропривід» та «Основи екології» в УкрДУЗТ. Отримав ступінь к.т.н. за спеціальністю 05.23.01 – «Будівельні конструкції, будівлі та споруди» у 2009 році. Напрямок наукової діяльності: проектування і розрахунок будівельних конструкцій з використанням сучасних технологій комп'ютерного моделювання.

Єгорова Ірина Михайлівна – викладач з дисциплін «Гідравліка», «Технічна механіка рідини та газів» та «Водопостачання, водовідведення та основи екології» в УкрДУЗТ. Отримала ступінь к.т.н. за спеціальністю 05.22.07 – «Рухомий склад залізниць»

та тяга поїздів» у 2001 році. Напрямок наукової діяльності: дослідження роботи сепараторів буксових вагонних роликопідшипників зі склополіаміду та їх розрахунки.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>